

2010. február 10., szerda

18. felszólít arra, hogy az áldozatok kapjanak szaksegítséget, így ingyenes jogsegélyt (ami elengedhetetlen ahhoz, hogy kikerüljenek a kényszerhelyzetből, amelyben vannak), tekintettel arra, hogy pénzeszközök híján vannak, és nem tudnának fizetni a segítségért;

*

* *

19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és nemzeti parlamentjeinek és az Európa Tanácsnak.

Az éghajlatváltozásról szóló koppenhágai csúcstalálkozó eredménye

P7_TA(2010)0019

Az Európai Parlament 2010. február 10-i állásfoglalása az éghajlatváltozással foglalkozó koppenhágai konferencián (COP 15) elért eredményekről

(2010/C 341 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz kapcsolódó Kiotói Jegyzőkönyvre,
 - tekintettel a Bali Cselekvési Tervre (1/COP 13. sz. határozat),
 - tekintettel a UNFCCC részes feleinek tizenötödik konferenciájára (COP 15) és a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozójaként szolgáló, a részes felek 2009. december 7–18. között Koppenhágában, Dániában tartott ötödik konferenciájára (COP/MOP 5) és az aláírt Koppenhágai Egyezményre,
 - tekintettel az Unió 2008. december 17-én elfogadott éghajlati csomagjára,
 - tekintettel az éghajlatváltozásról szóló korábbi állásfoglalásaira és különösen az éghajlatváltozásról szóló koppenhágai konferencián (COP 15) követendő uniós stratégiáról szóló, 2009. november 25-i állásfoglalására,
 - tekintettel a következő, Mexikóban tartandó COP 16 konferenciára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a 2012 utáni átfogó, nemzetközi éghajlat-változási megállapodásra irányuló tárgyalásoknak 2009 decemberében Koppenhágában le kellett volna zárulniuk, ehelyett azonban csalódást keltő egyezményrel végződtek, amelyet az UNFCCC részes feleinek konferenciája csupán tudomásul vett;
- B. mivel az egyezmény nem bír kötelező jogi erővel, nem tartalmaz semmiféle kibocsátás-korlátozási célkitűzést vagy bármiféle konkrét kötelezettségvállalást kötelező jogi erejű megállapodás megkötésére 2010-ben;
- C. mivel a megállapodás elismeri, hogy a globális hőmérséklet-növekedést 2 °C fokban kell korlátozni, és utal arra, hogy meg kell vizsgálni, milyen módon tartható a globális hőmérséklet-növekedés 1,5 °C fok alatt;
- D. mivel az Unió nem tudott vezető szerepet játszani az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és még az Egyesült Államokkal, Kínával, Indiával, Brazíliával és Dél-Afrikával az egyezmény végső tervezetéről folytatott záró tárgyalásokban sem vett részt;

2010. február 10., szerda

- E. mivel az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport negyedik értékelő jelentése – az egyre növekvő számú tudományos bizonyítékokkal összhangban – elismeri, hogy a globális kibocsátások igen jelentős csökkentése szükséges ahhoz, hogy a Föld hőmérséklete ne emelkedjék 2 °C fokot meghaladó mértékben;
- F. mivel számos fejlett és fejlődő ország nem támogatta egy új nemzetközi éghajlatvédelmi keretegyezmény kialakítását és végrehajtását;
- G. mivel az Uniónak nem szabad megengednie, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépés terén vállalt elkötelezettsége meggyengüljön, még akkor sem, ha fő tárgyalópartnereink továbbra sem hajlandók, vagy nem képesek kibocsátási trendjeik megfékezésére;
- H. megjegyzi, hogy az ENSZ által kitűzött 2010. január 31-i határidőre az Unión kívül mindössze 28 állam nyilatkozott az üvegházhatást okozó gázkibocsátásra vonatkozó célkitűzéseiről, és hogy egyes államok csak hatékonyságra vonatkozó célkitűzéseket közöltek, amelyek egyáltalán nem fognak csökkentést eredményezni;

1. sajnálja, hogy a COP 15-ön gyenge egyezmény született, amely nem visz közelebb egy 2012 utáni átfogó globális megállapodáshoz, nem állapít meg globális közép és hosszú távú csökkentési célkitűzéseket, és nem rögzíti azt sem, hogy a globális kibocsátások mikor érhetik el csúcspontjukat; megállapítja azt is, hogy a közvélemény csalódással fogadta, hogy Koppenhágában nem sikerült valós tartalommal rendelkező megállapodást kötni;

2. véleménye szerint a nemzetközi megállapodás megkötése terén tapasztalható késedelem nem indok arra, hogy a már kötelező jogi erővel rendelkező elkötelezettségünk – kibocsátásaink 20 %-kal való csökkentése 2020-ra – teljesítésére irányuló további uniós szakpolitikákat elnapoljuk; megerősíti szándékukat arra, hogy elérjék a 30 %-os csökkentést; megjegyzi emellett, hogy a környezetbarát gazdaság kialakításának előmozdítására és ösztönzésére tett uniós kezdeményezések egyre inkább megkönnyítik a 30 %-os kibocsátás-csökkentési kötelezettségvállalás teljesítését;

3. elismeri, hogy az üvegházhatásért felelős gázok kibocsátásának 1990-es szintjéhez mérten 2020-ig megvalósítandó 30 %-os csökkentés a becslések szerint kevesebb költséggel elérhető, mint amennyit annak idején a 20 %-os csökkentés eléréséhez előirányoztak, és ezért kéri a Bizottságot olyan javaslat előterjesztésére, amely szerint az EU növeli ambícióit, és 2020-ig 20 %-osnál nagyobb kibocsátáscsökkentési célt tűz ki;

4. 2b. kéri az EU-t, hogy a háztartásokra vonatkozó célokat energiamegtakarítás és megújuló energiaforrások révén valósítsa meg, és hogy a lehető legrövidebb időn belül hagyjon jóvá egy ambiciózus és kötelező érvényű energiamegtakarítási célkitűzést;

5. kifejezi csalódottságát a tagállamok egységes fellépésének hiánya miatt; ezért sürgeti, hogy az Unió egységes hangon szólaljon fel a nemzetközi éghajlat-változási tárgyalásokon annak érdekében, hogy az Unió továbbra is vezető szerepet tölthessen be azokon a tárgyalásokon, amelyeknek célja a 2012 utáni időszakra vonatkozó, átfogó és kötelező érvényű megállapodás megkötése, amely összhangban áll a legújabb tudományos fejleményekkel és a COP 16-ra megfogalmazott 2 °C-os célkitűzéssel;

6. sajnálja, hogy az EU a fejlődő országok éghajlatváltozás elleni erőfeszítései melletti korábbi nemzetközi közfinanszírozási kötelezettségvállalások révén nem volt képes bizalmat kelteni a tárgyalások iránt, hogy további lépéseket lehessen elérni az eseti munkacsoportokban; kéri továbbá, hogy az EU pontosítsa álláspontját a Kiotói Jegyzőkönyv szerinti második kötelezettségvállalási időszakra vonatkozóan, ami az USA által egy másik jogi eszköz keretében vállalt hasonló kötelezettségektől függ, és biztosítsa, hogy a plusz kibocsátható mennyiségi egységek és a földhasználati, földhasználat-megváltoztatási és erdőgazdálkodási szabályok nem ássák alá környezeti integritását;

7. hangsúlyozza, hogy új „éghajlati diplomáciára” van szükség; ezért felszólítja az Unió főképviselőjét és az éghajlati ügyekkel foglalkozó biztost, hogy ezt a stratégiát elsősorban az előrébb tartó fejlődő és feltörekvő országok esetében alkalmazza; sürgeti az EU-t, hogy állapodjon meg a „mexikói ütemtervről”, amely valamennyi stratégiai partnerség és két- vagy többoldalú együttműködési megállapodás esetében kiterjedne az éghajlat-politika megvitatására, a koherensebb külső éghajlatvédelmi stratégia megvalósítása céljából; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy olyan „felelősségi szövetséget”, amely valamennyi olyan ország előtt nyitott, amely az éghajlatváltozást az emberiséget fenyegető egyik fő veszedelemnek tekinti, illetve kész cselekedni a globális felmelegedés megállítása érdekében;

8. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg hosszútávon (2050-ig és azon túl is) az éghajlati igazságosság elvét; javasolja ezért egy igazságossági záradék alkalmazását az éghajlatvédelem tárgyában a jövőben folytatandó nemzetközi tárgyalások során;

2010. február 10., szerda

9. felszólítja az olyan fórumokat, mint a G20 vagy a meghatározó gazdaságok fóruma amelyeken a legfőbb szén-dioxid-kibocsátó országok vannak jelen –, hogy vállaljanak nagyobb felelősséget annak érdekében, hogy a hivatalos tárgyalásokon konszenzus alakuljon ki;
10. tudomásul veszi, hogy a fejlett országok 2020-ra évi 100 milliárd dollárt ajánlanak fel, illetve hogy a fejlődő országok 30 milliárd dollárt kapnak az elkövetkező három évben (2010–2012) az éghajlatváltozás elleni küzdelem támogatására, továbbá létrehoznak egy zöld klímaalapot erdőirtással és erdőpusztulással kapcsolatos projektek finanszírozására a fejlődő országokban; sajnálja ugyanakkor, hogy a felajánlás a Bizottság becslése alatt marad, amely a azt 100 milliárd EUR összegben határozta meg;
11. hangsúlyozza a fejlett országok történelmi felelősségét a visszafordíthatatlan éghajlatváltozás tekintetében, és kiemeli, hogy az ő feladatuk, hogy a fejlődő országok számára megfelelő, fenntartható és kiszámítható pénzügyi és technikai támogatást nyújtsanak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék számukra az üvegházhatást okozó gázok általuk történő kibocsátásának csökkentése iránti kötelezettségvállalást, az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodást, valamint az erdőirtásból és erdőpusztulásból származó kibocsátás csökkentését, továbbá a kapacitásépítés fokozását az éghajlatváltozással kapcsolatos jövőbeni nemzetközi megállapodás szerinti kötelezettségeknek való megfelelés céljából;
12. ragaszkodik ahhoz, hogy a UNFCCC-vel összefüggésben meghatározott, az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló kiszámítható pénzügyi támogatás új legyen, egészítse ki az ODA-t, és legyen független a tagállamok éves költségvetési eljárásaitól; emlékeztet a már meglévő kötelezettségvállalásokra, amelyek 2015-re a GDP 0,7 %-ának elérésére irányulnak az ODA-nak megfelelően;
13. úgy véli, hogy az EU-nak azonnal tárgyalásokat kell kezdeményeznie amerikai partnereinkkel, hogy az Egyesült Államokban kialakuló széndioxid-kibocsátási piac összeegyeztethető legyen az európai piaccal, ezzel a globális piac előfutáraként létrehozva a transzatlanti széndioxid-kibocsátási piacot;
14. hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamok által vállalt gyorsfinanszírozásnak újnak kell lennie, ki kell egészítenie az ODA-t, azt uniós szinten kell koordinálni, és amilyen hamar csak lehet, de mindenképpen a mexikói COP 16-konferencia előtt elérhetővé kell tenni a fejlődő országok fellépéseinek finanszírozása érdekében; véleménye szerint ez olyan döntő elem, amely hozzájárul a mexikói konferencia sikeréhez szükséges bizalom kialakításához; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy számoljon be a megígért gyorsfinanszírozás felhasználásáról, és arról, hogy mekkora additionalitást jelent a már említett bonni találkozón megállapított hivatalos fejlesztési támogatáshoz (ODA) képest;
15. emlékeztet arra, hogy az EU-nak a fejlődő országok enyhítést célzó erőfeszítéseikhez és alkalmazkodási szükségleteikhez való együttes hozzájárulása 2020-ig nem lehet kevesebb évi 30 000 millió eurónál, amely összeg az éghajlatváltozás súlyosságának és a költségek szintjének ismeretében emelkedhet;
16. hangsúlyozza, hogy az Unió költségvetése közelgő felülvizsgálatának arra kell összpontosítania, hogy mind az Unióban, mind pedig a fejlődő országokban elegendő forrás álljon rendelkezésre az éghajlatváltozás elleni védekezésre és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedésekre; megjegyzi továbbá, hogy a felülvizsgálatnak – a nemzetközi éghajlati fellépés támogatása érdekében – ki kellene terjednie új és innovatív pénzügyi mechanizmusok bevezetésére is;
17. üdvözli azokat az nagyratörő kötelezettségvállalásokat, amelyeket néhány fejlődő ország tett a koppenhágai tárgyalások előtt, alatt és után; megjegyzi, hogy az egyezményvel megállapodás született arról, hogy hogyan mérik, jelentik és ellenőrzik a fejlődő országok csökkentési tevékenységeit nemzeti kommunikációs csatornákon keresztül, amit még a későbbiekben meghatározandó, a szuverenitás tiszteletben tartását és a támogatások megfelelő felhasználását biztosító egyértelmű iránymutatások alapján végzett nemzetközi konzultációknak és elemzéseknek vetnek alá;
18. egyetért egy olyan mechanizmus felállításával, amelynek segítségével csökkenthető az erdőirtásból és erdőpusztulásból származó kibocsátás, elősegíthető az üvegházhatást okozó gázok erdők általi lekötése és létrehozható egy technológiai mechanizmus a technológiafejlesztés és technológiatranszfer felgyorsítására, ezenkívül üdvözli a piacoknak a kibocsátás-mérséklő intézkedések költséghatékonyságának megerősítésében játszott szerepére való hivatkozást; megjegyzi továbbá, hogy az ilyen mechanizmusok hatékony végrehajtásához az UNFCCC keretében történő megállapodásra van szükség;
19. hangsúlyozza, hogy az erdőirtásból és az erdőpusztulásból származó kibocsátás csökkentését célzó jövőbeni terveknek (REDD) tiszteletben kell tartaniuk az őslakosok és a helyi közösségek jogait, köztük a kollektív tulajdonhoz és az autonóm őslakos területekhez való jogukat, és minden szinten biztosítaniuk kell teljes és eredményes részvételüket és döntéshozói hatáskörüket, többek között a nemzeti REDD-tervek fejlesztésében és végrehajtásában, illetve a támogatás odaítélésében és elosztásában;

2010. február 10., szerda

20. felszólít arra, hogy az I. melléklet kibocsátás-csökkentési céljainak környezetvédelmi hatékonysága legyen az irányadó elv ahhoz, ahogyan az Unió az erdőigazgatás, valamint a földhasználat, a földhasználat megváltoztatása és az erdészet nemzetközi számviteli szabályait megközelíti; rugalmas mechanizmusok kidolgozását kéri, valamint a Kiotói Jegyzőkönyv első kötelezettségvállalási időszaka során a 2012 utáni célkitűzések tekintetében történt valamennyi túlteljesítés figyelembevételét;

21. sajnálja, hogy nem történt előrelépés a légi és tengeri forgalomból származó globális kibocsátások csökkentése terén; felszólítja az Uniót annak biztosítására, hogy maradéktalanul vegye figyelembe a légi közlekedés éghajlatra gyakorolt hatását, valamint hogy a jövőbeli megállapodásban a légi és tengeri ágazatokra vonatkozó csökkentési célkitűzések egyezzenek meg az egyéb ipari ágazatokra vonatkozó célkitűzésekkel;

22. sajnálja, hogy az Egyesült Államok és Kína belpolitikai okokból nem voltak készek nagyratörőbb megállapodás elfogadására; meggyőződése, hogy az Európai Unió, az Egyesült Államok és Kína alkotják a kötelező erejű nemzetközi megállapodás talpköveit; ezért sürgeti az Egyesült Államokat és Kínát, valamint más nemzetközi partnereket, hogy tegyenek újabb kötelezettségvállalásokat az éghajlatvédelem nemzetközi rendszerében a tárgyalások folytatása, valamint nagyratörő és jogilag kötelező erejű megállapodás megkötése érdekében, összhangban a tudomány területén elért legújabb eredményekkel és a 20C-os célkitűzéssel;

23. sajnálattal állapítja meg, hogy néhány ország – nevezetesen Szudán és az ALBA-országok – olyan magatartást tanúsított, amellyel megakadályozta, hogy a nemzetközi tárgyalásokon szigorú és kötelező erejű kötelezettségvállalások szülessenek;

24. rámutat, hogy a közvéleménynek az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos tudatossága a fejlődő országokban, de a gyorsan feltörekvő gazdaságokban is egyre nő; felszólít arra, hogy az éghajlatváltozásról szóló, kötelező nemzetközi megállapodás kidolgozása során folytassanak fokozott párbeszédet, különösen a legkevésbé fejlett országokkal, a kisméretű fejlődő szigetországokkal és Afrikával annak érdekében, hogy csökkentsék az éghajlatváltozásnak e régiók demográfiai, közegészségügyi, migrációs és gazdasági helyzetére gyakorolt hatását és előrelátható következményeit;

25. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoportnak (IPCC) sürgősen felül kell vizsgálnia valamennyi következtetését annak megerősítése érdekében, hogy azokat a szakértők a tudomány legjobb elveivel összhangban értékelték, továbbá indítványozza, hogy tegyék közzé a következtetéseket frissítő időközi jelentést, és úgy véli, hogy a jövőben készítendő jelentésekben külön hivatkozásokat kellene tenni a többségi álláspontot vitató állításokra, és ezen állításokat is szakértői vizsgálat alá kellene vetni;

26. lényegesnek tartja az Unió ipari versenyképessége szempontjából, hogy más iparosodott, nem uniós tagországok is hasonló erőfeszítéseket tegyenek, továbbá a fejlődő és a feltörekvő gazdaságok is vállaljanak kötelezettséget ésszerű csökkentésekre; emlékeztet rá, hogy a csökkentési célkitűzéseknek mérhetőnek, hiteleseknek és ellenőrizhetőeknek kell lenniük, és e tekintetben üdvözlöli, hogy egyes fejlődő országok vállalták, hogy a kibocsátások csökkentése érdekében tett erőfeszítéseikről szóló nemzeti jelentéseiket elérhetővé teszik;

27. úgy véli, hogy az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti kétoldalú találkozók alapvetően hozzájárulhatnak a vitához, és megkönnyíthetik a felek közötti megértést; szándékában áll ezért ilyen találkozók megszervezése még a hivatalos tárgyalások megkezdése előtt annak érdekében, hogy jelentősebben hozzájáruljon a tárgyalások lehető legjobb eredményéhez;

28. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos politika jövőbeni kihívásai nemcsak a CO₂-kibocsátás csökkentését érintik, hanem a természeti erőforrások hatékonyabb és fenntarthatóbb felhasználását is;

29. megerősíti, hogy támogatja az Egyesült Nemzetek reformfolyamatát, és kijelenti, hogy a koppenhágai éghajlati konferencia eredménye újabb bizonyíték arra, hogy sürgős szükség van az ENSZ munkamódszereinek átgondolására; ezen kívül továbbra is elkötelezett az ENSZ keretében folytatott éghajlat-változási tárgyalások mellett, mivel az ENSZ az egyetlen legitim szervezet, amely a Föld egész közössége szempontjából ilyen alapvető fontosságú tárgyat kezelhet; úgy véli ugyanakkor, hogy sürgős szükség van arra, hogy komolyan végiggondoljuk, miként lehet ezt a folyamatot hatékonyá tenni;

30. felhív a nagyobb átláthatóságra a civil társadalom és az érdekelt felek fokozottabb bevonása érdekében a mexikói COP 16 alkalmával;

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az ENSZ éghajlat-változási keretegyezménye titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt valamennyi nem uniós szerződő félhez is juttassák el.